

Výsledky map mobility k datu 18.7.2022

prof. Dr. Ing. Jiří Horák
Ing. Martin Zajac

**Vysoká škola báňská –Technická univerzita Ostrava
Univerzita Hradec Králové**

Obsah

Úvod	4
Metodika zpracování šetření	4
Základní charakteristiky respondentů	5
Mapy cílů	6
Frekvence návštěv cílů	8
Způsob dopravy do cílů	10
Výsledky pro pracoviště	13
Jak často místo navštěvují:	13
Jakým způsobem se na místo dostanu?	13
Výsledky pro obchod s potravinami či smíšeným zbožím	14
Jak často místo navštěvují:	14
Jakým způsobem se na místo dostanu?	14
Problémy u daného místa	14
Výsledky pro lékárny	15
Jak často místo navštěvují:	15
Jakým způsobem se na místo dostanu?	15
Výsledky pro pošty	16
Jak často místo navštěvují:	16
Jakým způsobem se na místo dostanu?	16
Výsledky pro ordinace praktického lékaře	17
Jak často místo navštěvují:	17
Jakým způsobem se na místo dostanu?	17
Problémy u daného místa	17
Výsledky pro supermarket (velký nákup)	18
Jak často místo navštěvují:	18
Jakým způsobem se na místo dostanu?	18
Výsledky pro bankomaty	19
Jak často místo navštěvují:	19
Jakým způsobem se na místo dostanu?	19
Problémy u daného místa	19
Výsledky pro bohoslužby	20
Jak často místo navštěvují:	20
Jakým způsobem se na místo dostanu?	20

Problémy u daného místa.....	20
Výsledky pro služby	21
Jak často místo navštěvují:.....	21
Jakým způsobem se na místo dostanu?.....	21
Problémy u daného místa.....	21
Výsledky pro parky a místa oddechu.....	22
Jak často místo navštěvují:.....	22
Jakým způsobem se na místo dostanu?.....	22
Problémy u daného místa.....	22
Výsledky pro restaurační zařízení	23
Jak často místo navštěvují:.....	23
Jakým způsobem se na místo dostanu?.....	23
Problémy u daného místa.....	23
Výsledky pro místa, kam chodíte na návštěvy.....	24
Jak často místo navštěvují:.....	24
Jakým způsobem se na místo dostanu?.....	24
Problémy u daného místa.....	24
Výsledky pro zahrady či chaty.....	25
Jak často místo navštěvují:.....	25
Jakým způsobem se na místo dostanu?.....	25
Problémy u daného místa.....	26
Výsledky pro jiná místa, které navštěvujete.....	27
Jak často místo navštěvují:.....	27
Jakým způsobem se na místo dostanu?.....	28
Problémy u daného místa.....	28
Chcete něco k tomuto místu poznamenat (např. bariéry na vstupu)?.....	29
Finální komentáře k dotazníku	31
Doporučená literatura.....	31
Příloha 1 Obsah dotazníku.....	32

Úvod

Šetření probíhá od 1.12.2021 do zatím 18.7.2022 na adrese:

<https://www.pocitovemapy.cz/senior-dostupnost-mobilita/>

Cílem šetření je zjistit, jaká místa senioři navštěvují, jakým způsobem a jak často.

Celkem dosud odpovídalo 47 osob, které popsaly 479 míst.

Šetření dále pokračuje a výsledky se budou postupně měnit a průběžně aktualizovat.

Výsledky budou předány veřejné samosprávě.

Metodika zpracování šetření

Ke zpracování výsledků bylo použito databázového a statistického zpracování.

Podrobnější analýza výsledků není obsahem tohoto přehledu.

Zpracovává se analýza vzdáleností cílů, spojená s jejich frekvencí a způsobem dopravy.

Kompletní analýza bude provedena až po ukončení šetření.

Základní charakteristiky respondentů

1. Popisujete pocity svoje nebo jiné osoby? Všechny další výpovědi se budou vztahovat k této osobě.

Možnosti:

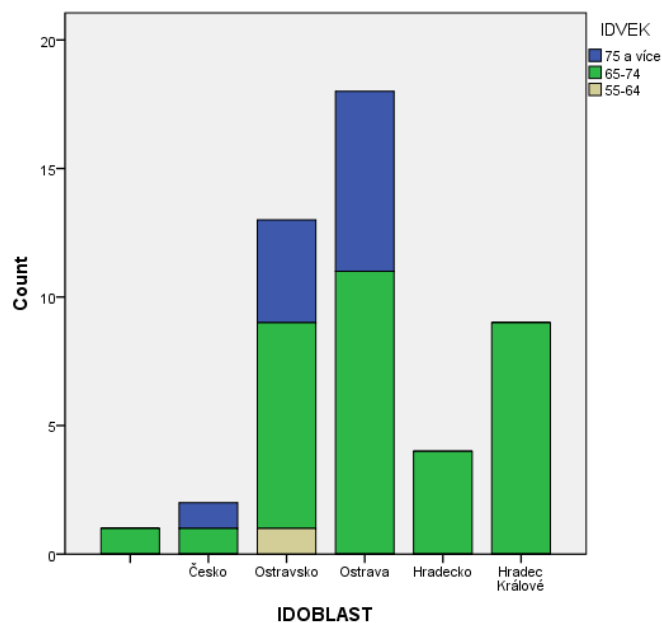
- moje pocity
- jiná osoba

Pouze 1 osoba z Ostravy vyplnila za respondenta ve věku 75+, jinak respondenti vyjadřovali vlastní pocity, resp. cíle.

2. Jaký je věk osoby?

Možnosti:

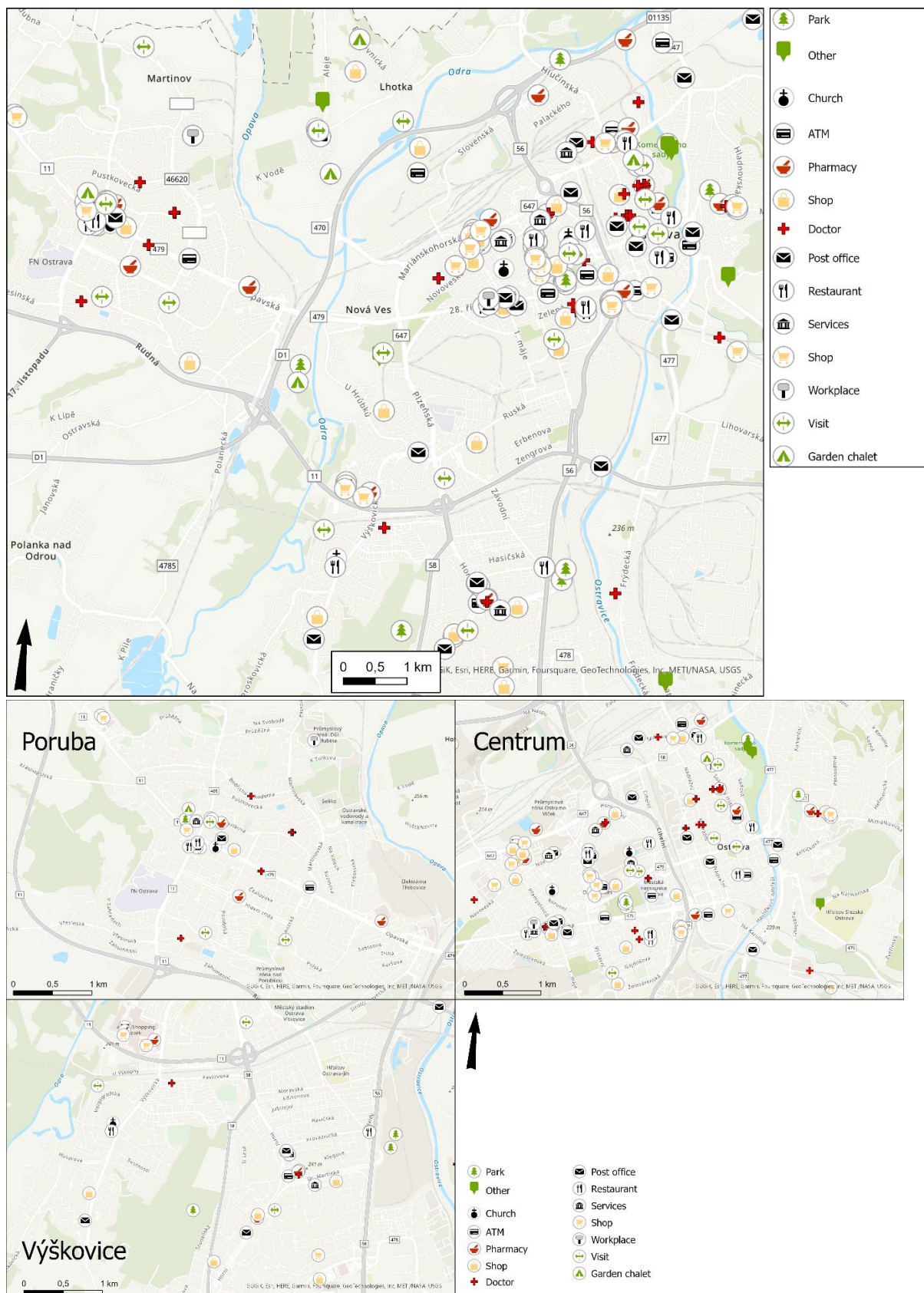
- 75 a více
- 65-74
- 55-64
- 25-54
- do 25

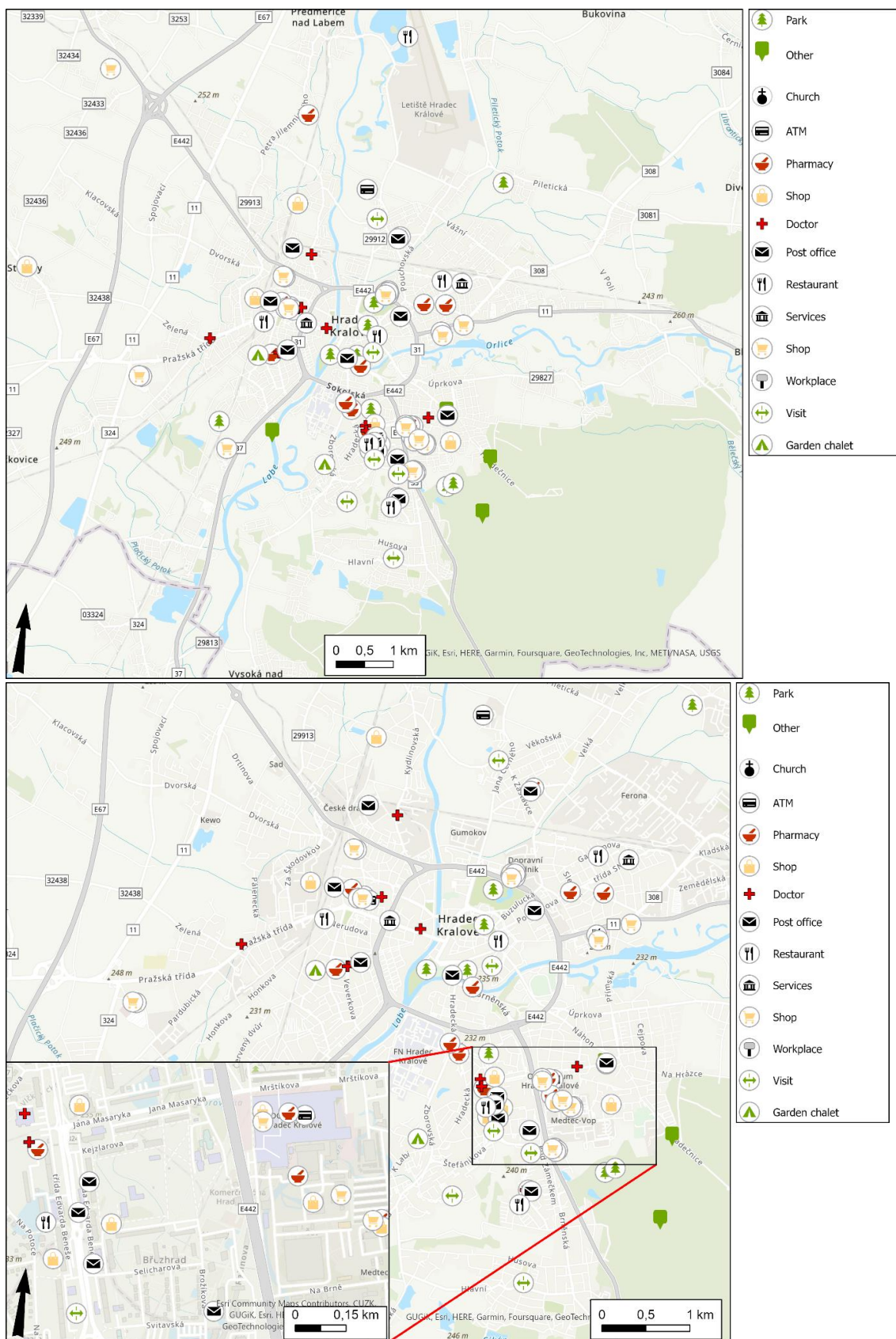
V Hradci Králové a na Hradecku dosud nemáme žádné osoby 75+.

Další výsledky jsou ale filtrovány pouze pro osoby věku 65+ v souvislosti se zaměřením projektu a také kvůli nedostatku dat v mladších věkových kategoriích.

Mapy cílů

Obr. 1 Distribuce popsaných cílů v Ostravě

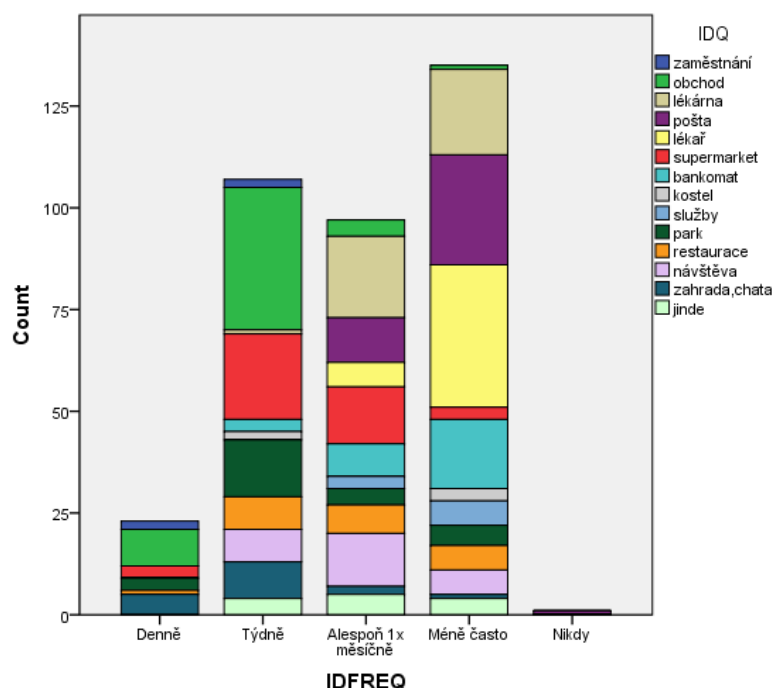
Obr. 2 Distribuce popsaných cílů v Hradci Králové

V Ostravě je evidentní koncentrace vyznačených míst v centru (cca 58% všech cílů). V Ostravě-Porubě je anomální koncentrace na SV okraji, což souvisí s lokalizací domu seniorů Slunečnice, kde několik respondentů bydlí a kde mají i řadu služeb přímo na místě. Vzhledem k omezenému počtu respondentů je zjevné malé pokrytí Ostrava-jih a větší části Ostravy-Poruby.

Rovněž v Hradci Králové je distribuce nevyrovnaná, s mírnou převahou jižní části. Dosud malý počet respondentů brání podrobnější analýze.

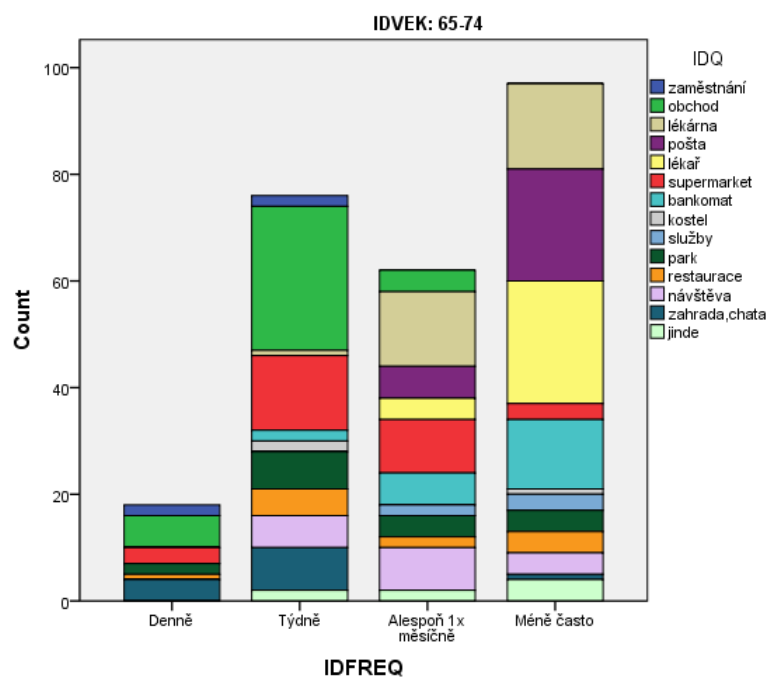
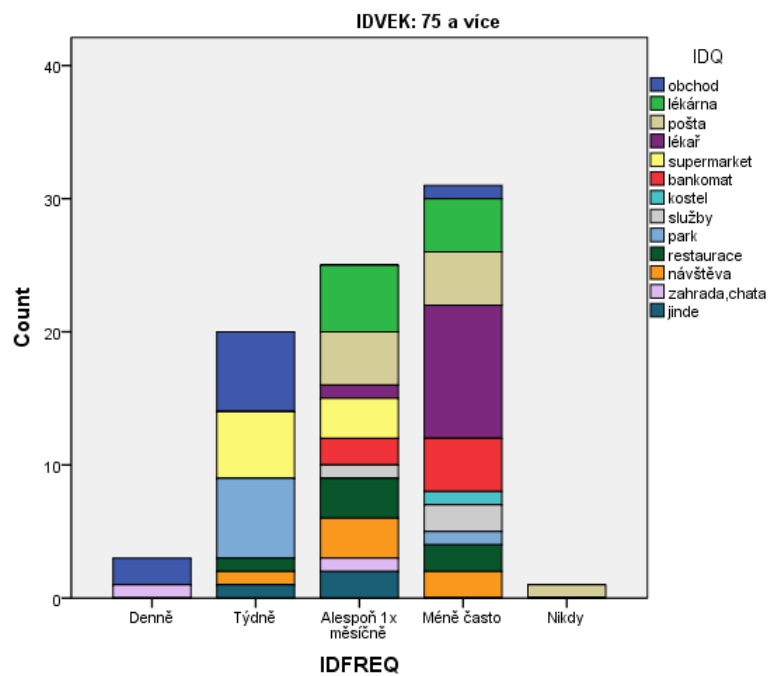
Frekvence návštěv cílů

Podle frekvence:

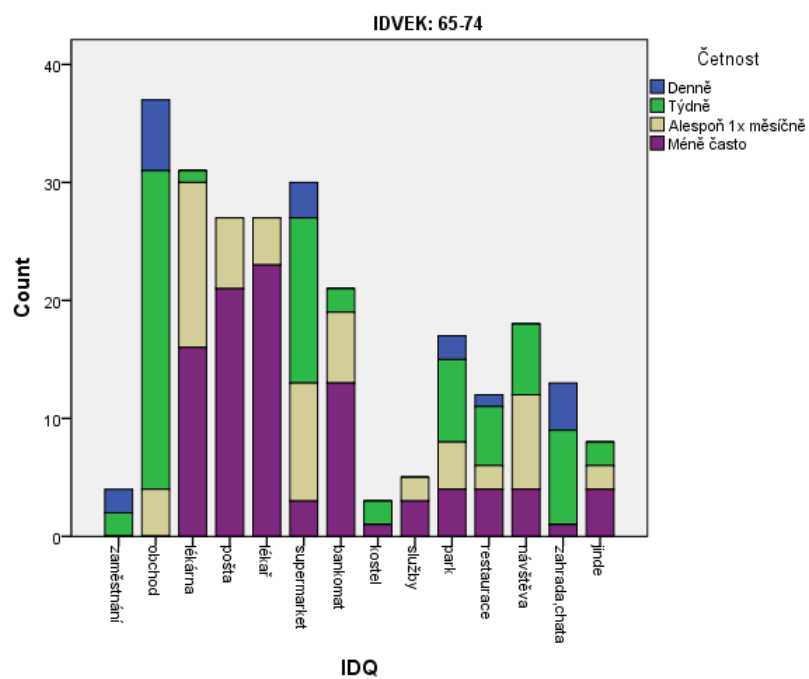
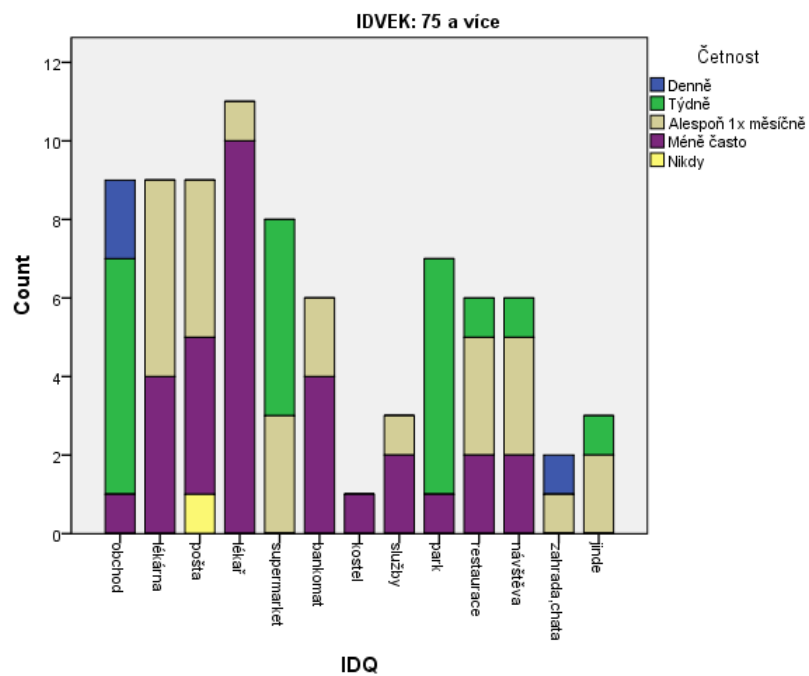
Podle očekávání ke každodenním aktivitám patří nákupy (malé i velké), zahrady a návštěva míst oddechu (parky apod.). Podobné spektrum platí pro týdenní frekvenci, kde se přidávají aktivity typu návštěvy, restaurace, bankomat či bohoslužby. Alespoň 1x měsíčně mají frekvenci návštěvy lékáren, návštěv známých či příbuzných, velké nákupy. Méně často dominují návštěvy praktického lékaře, pošty, lékárny a návštěvy známých či příbuzných.

Podle frekvence a věkové kategorie:

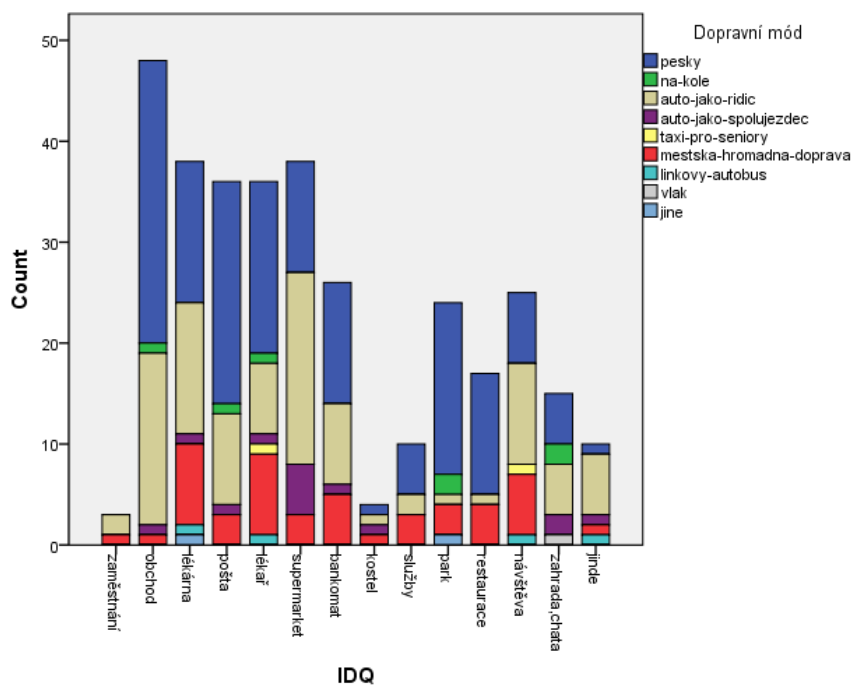

V porovnání distribuce dle věku se ukazuje, že ve věku 75+ v častých aktivitách ubývá nákupních aktivit a přibývá návštěv míst oddechu (parky apod.).

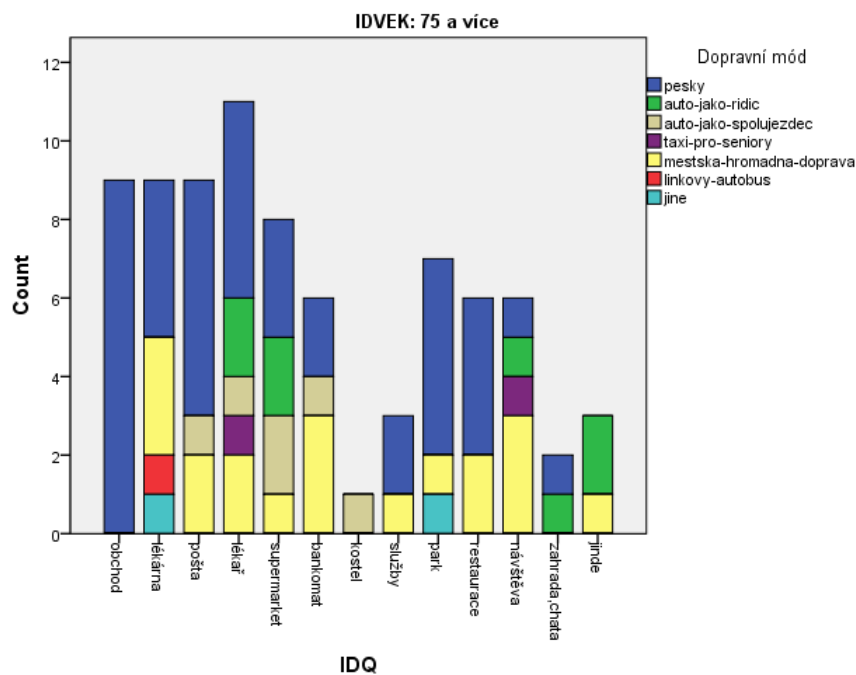
Podle cílů:

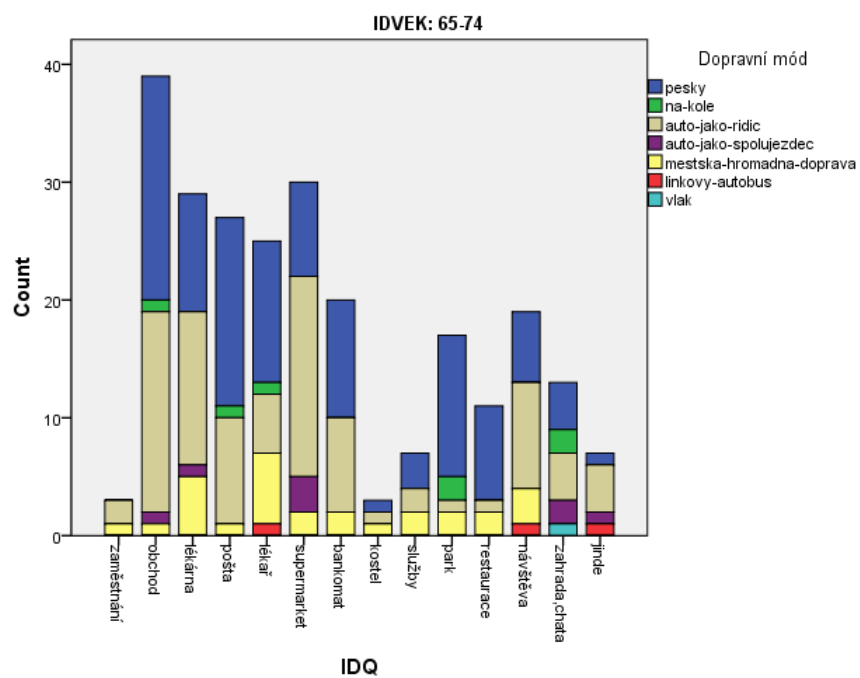

Způsob dopravy do cílů

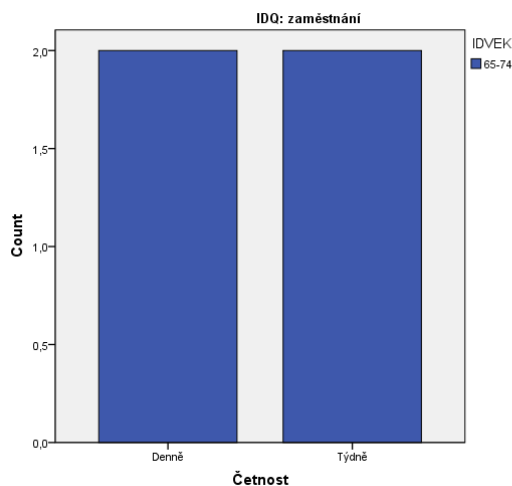
Dominuje pěší chůze a doprava autem jako řidič. Logicky nejvíce pěšky se chodí na místa oddechu, výrazné zastoupení je i v případě malého nákupu, restaurace a pošty. Auto je nejvíce využíváno pro velké nákupy, případně i malé, k návštěvám, do lékárny či k lékaři. Pokud auto není k dispozici, supluje ho MHD právě k praktickému lékaři a do lékárny. Významnější zastoupení spolujízdy v autě je na velké nákupy. V grafech podle věkové kategorie se ukazuje úbytek řidičů ve věku 75+, kdy se zvyšuje podíl jiného typu dopravy, případně se stávají spolujezdcem.

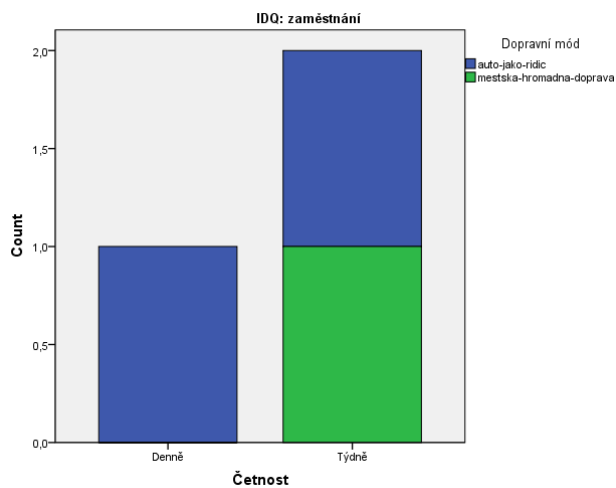

Výsledky pro pracoviště

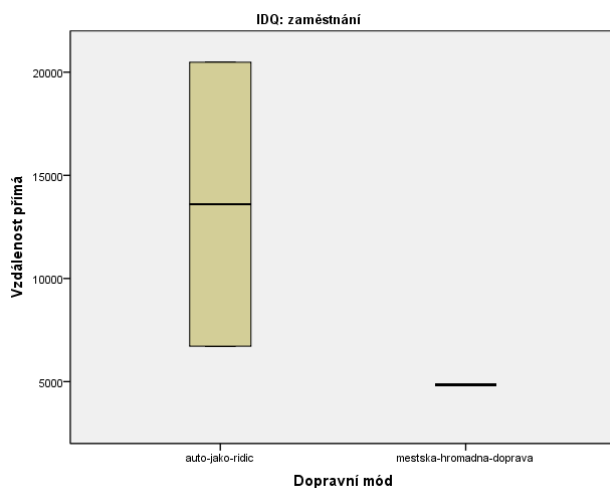
Jak často místo navštěvuji:

Jakým způsobem se na místo dostanu?

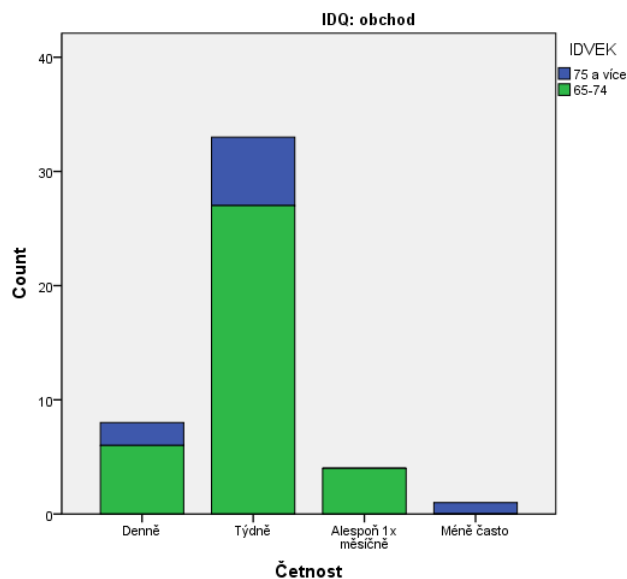

Jak je to daleko:

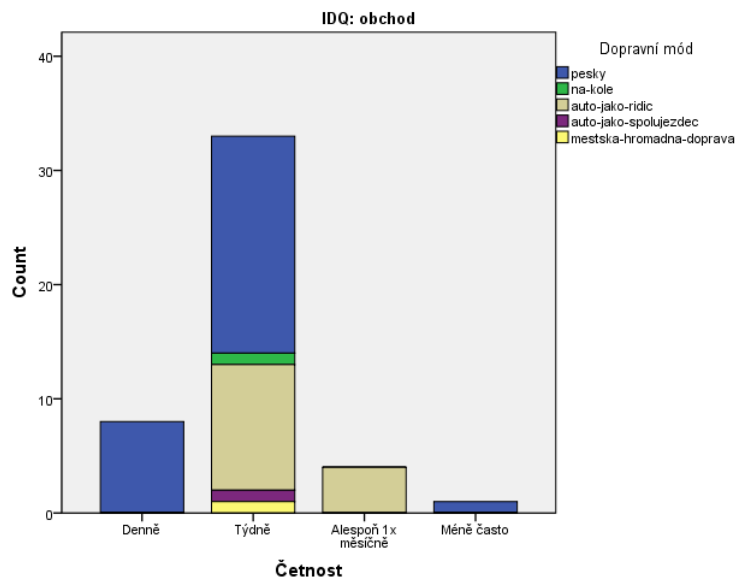

Výsledky pro obchod s potravinami či smíšeným zbožím

Jak často místo navštěvují:

Jakým způsobem se na místo dostanu?

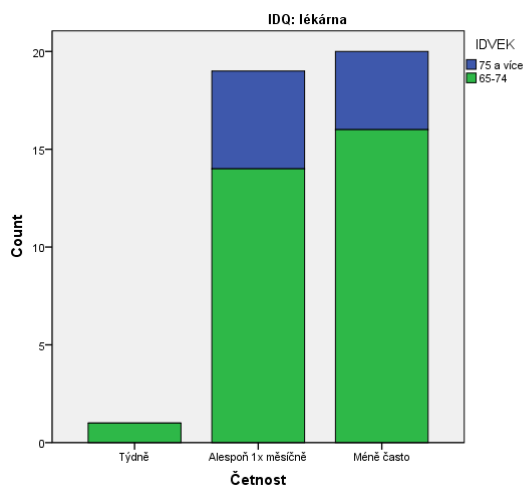

Problémy u daného místa

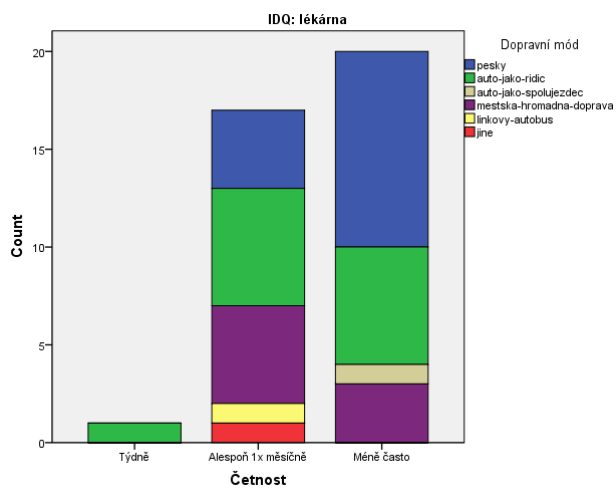
IDQA	mode	popup_deta
343	pesky	dostupne bez problému
258	pesky	Rozbité schody, listí, větve stromů
442	pesky	při vstupu do prodejny je dosti vysoký schod

Výsledky pro lékárny

Jak často místo navštěvují:

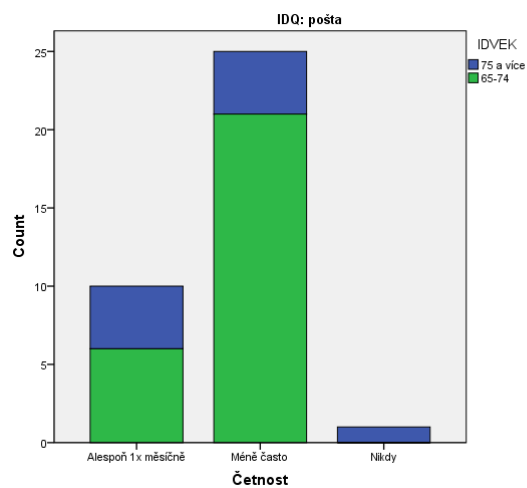

Jakým způsobem se na místo dostanu?

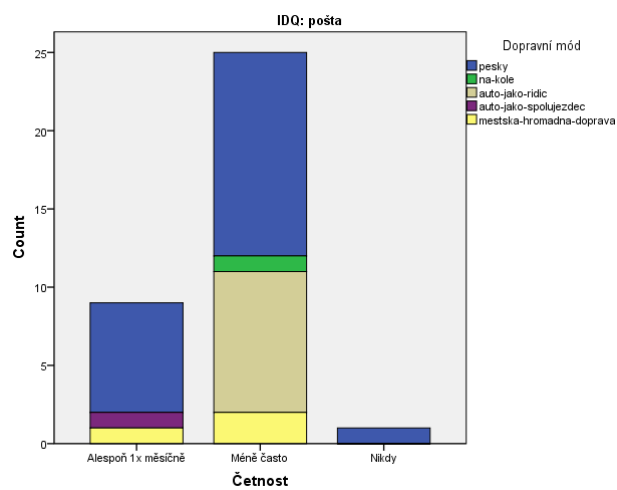

Výsledky pro pošty

Jak často místo navštěvují:

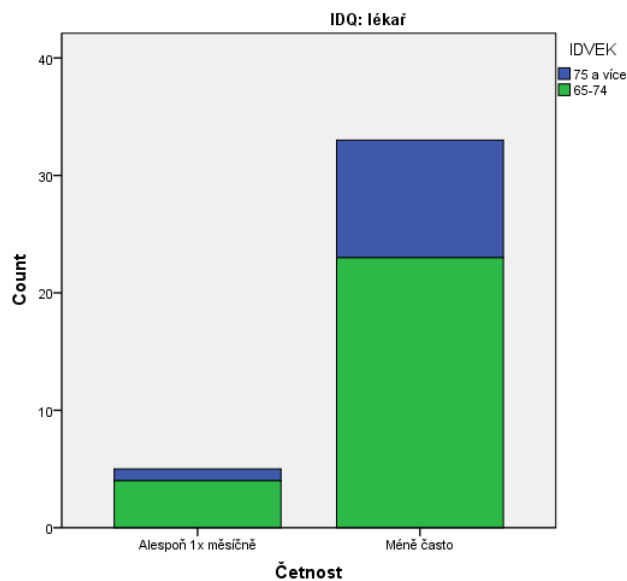

Jakým způsobem se na místo dostanu?

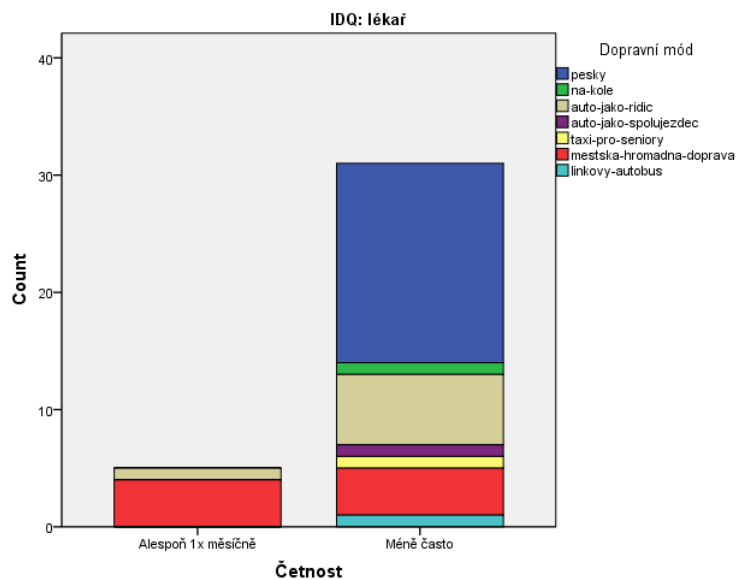

Výsledky pro ordinace praktického lékaře

Jak často místo navštěvují:

Jakým způsobem se na místo dostanu?

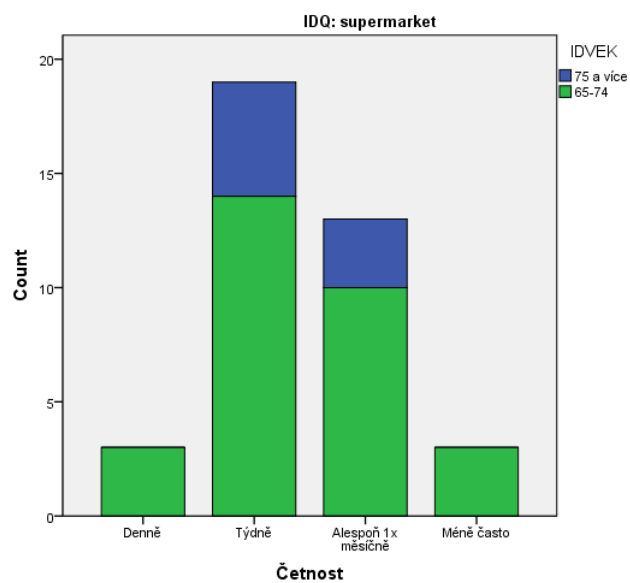

Problémy u daného místa

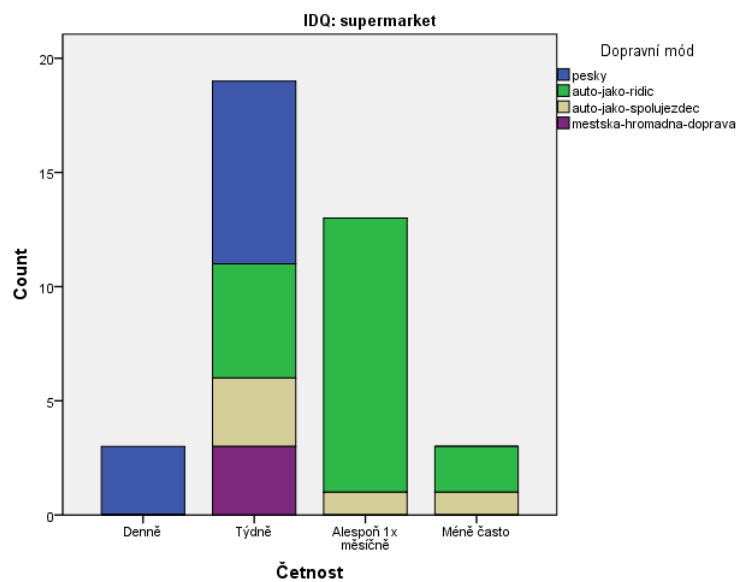
- bezbarierový přístup
- Na PL má rekonstruovanou ordinaci a v této době COVID-19 je nutné se telefonicky se objednat. Dávám její zprávy na web družstva, takže jsem dobře informována.

Výsledky pro supermarket (velký nákup)

Jak často místo navštěvují:

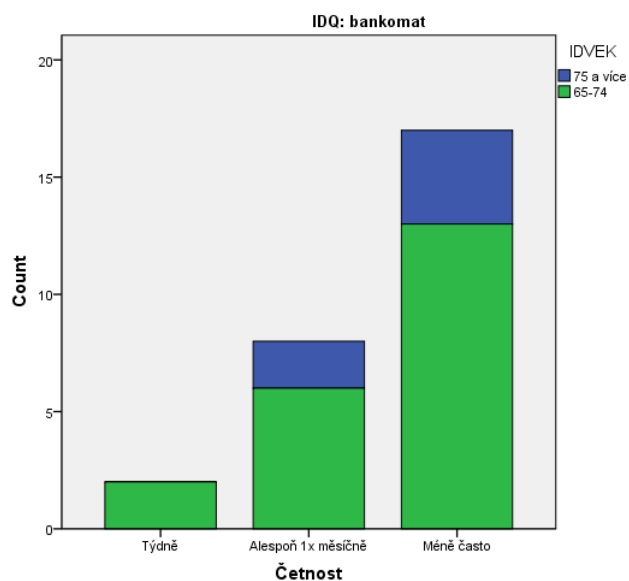

Jakým způsobem se na místo dostanu?

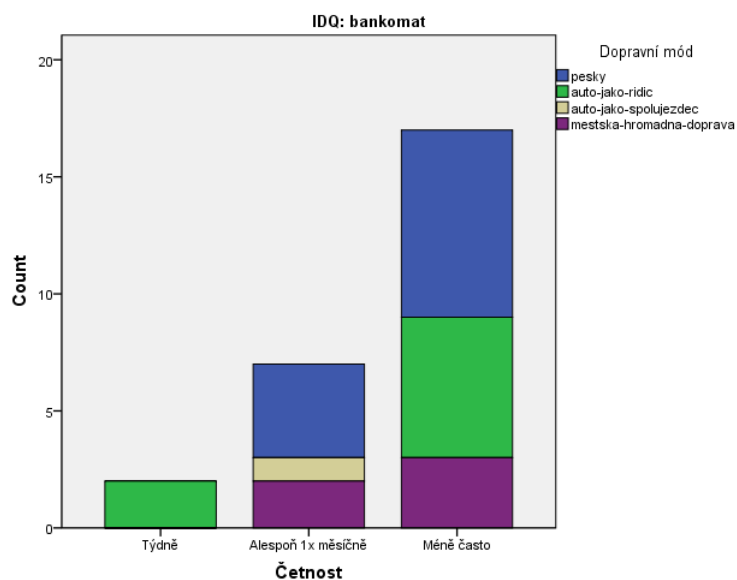

Výsledky pro bankomaty

Jak často místo navštěvují:

Jakým způsobem se na místo dostanu?

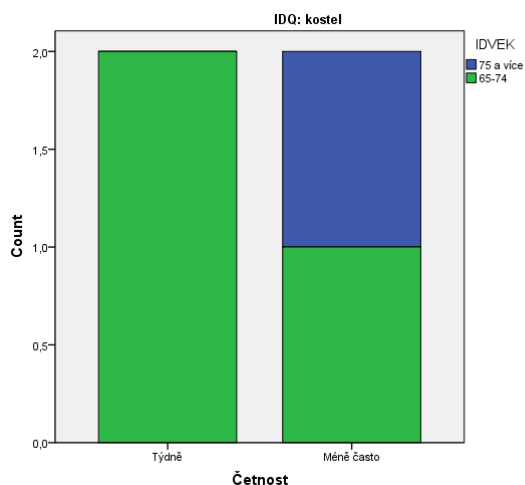

Problémy u daného místa

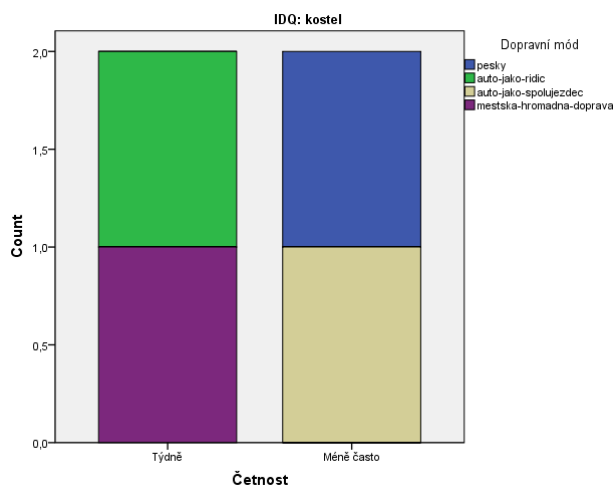
- Bankomat je v Albertu, takže blízko bydliště.
- Je moc nízko a svítí na něj slunce, takže je tam špatně vidět a létě pálí.

Výsledky pro bohoslužby

Jak často místo navštěvují:

Jakým způsobem se na místo dostanu?

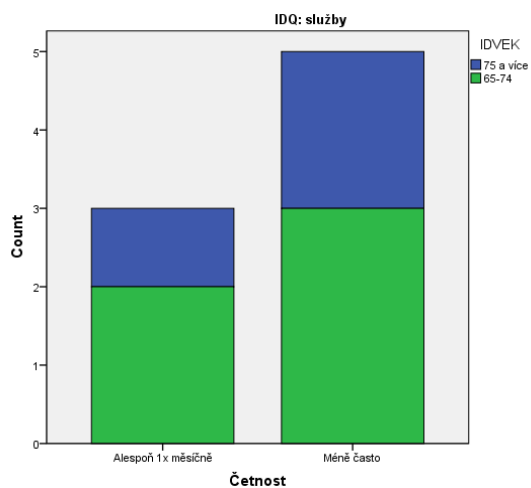

Problémy u daného místa

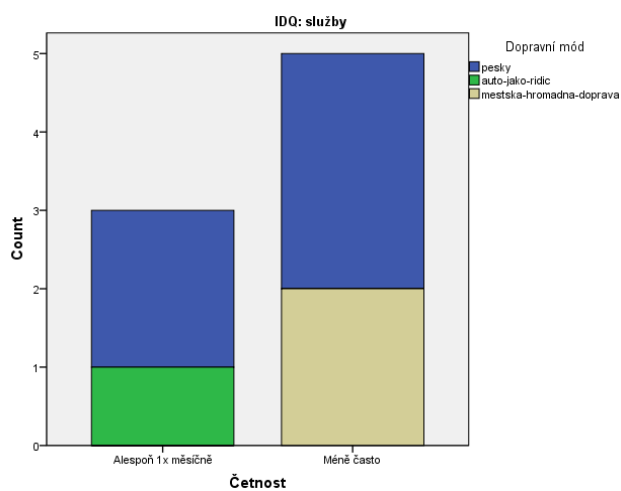
- Málo bezbariérových spojů, vysoké schody v tramvajích a autobusech.

Výsledky pro služby

Jak často místo navštěvují:

Jakým způsobem se na místo dostanu?

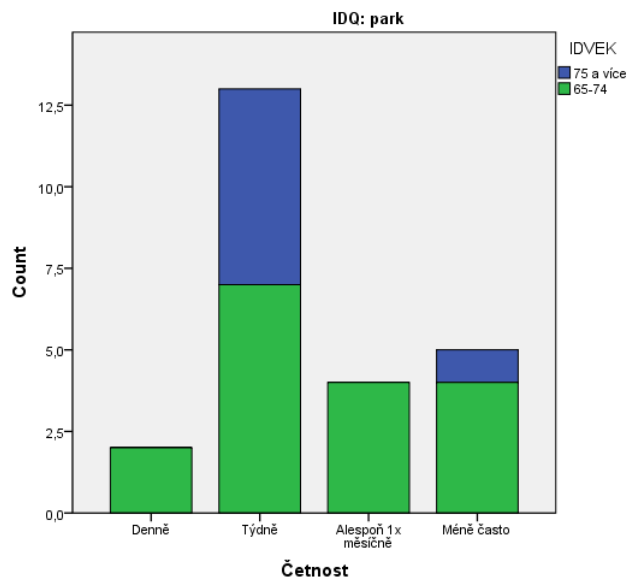

Problémy u daného místa

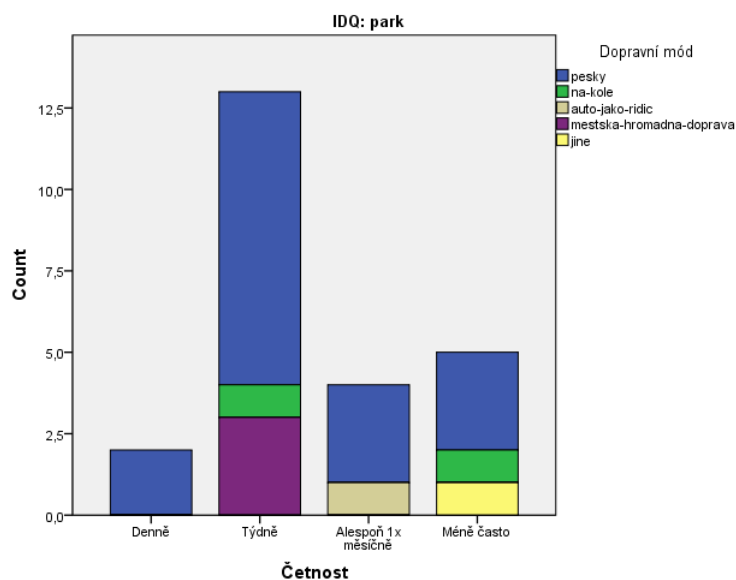
- Problematický vstup do vyšších pater (599)
- Schody (812)

Výsledky pro parky a místa oddechu

Jak často místo navštěvují:

Jakým způsobem se na místo dostanu?

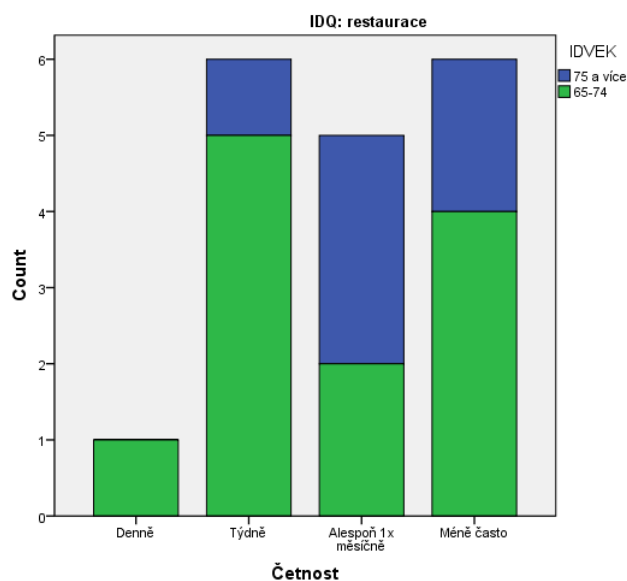

Problémy u daného místa

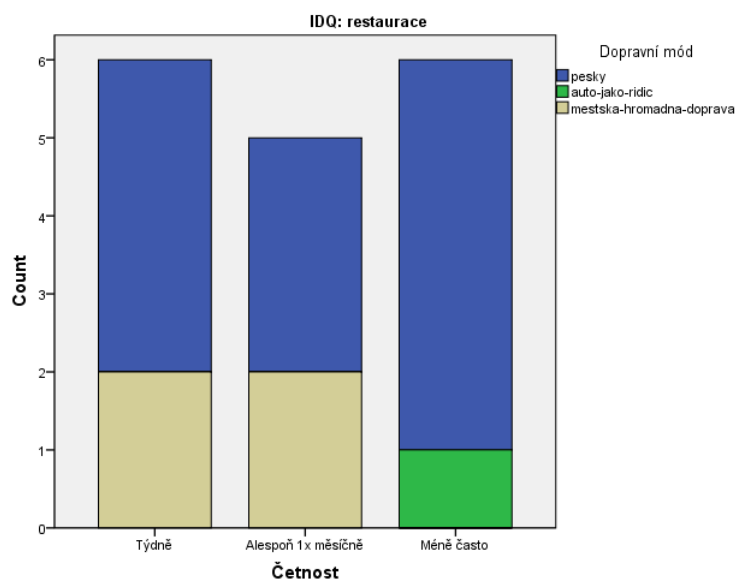
- Halda Hrabůvka
- hezky upravený
- Málo bezbariérových spojů, vysoké schody v tramvajích a autobusech, malá frekvence spojů o víkendu.
- Ten nový parčík se teprve bude otevírat v nejkratší době. Budě moc pěkný. Ale my máme za domem kus zelené plochy se stromy, bydlí se tady fajn již 58 let. Jistě na začátku to bylo samé bahno, ale z toho jsme vyrostli jak my, tak děti i

Výsledky pro restaurační zařízení

Jak často místo navštěvují:

Jakým způsobem se na místo dostanu?

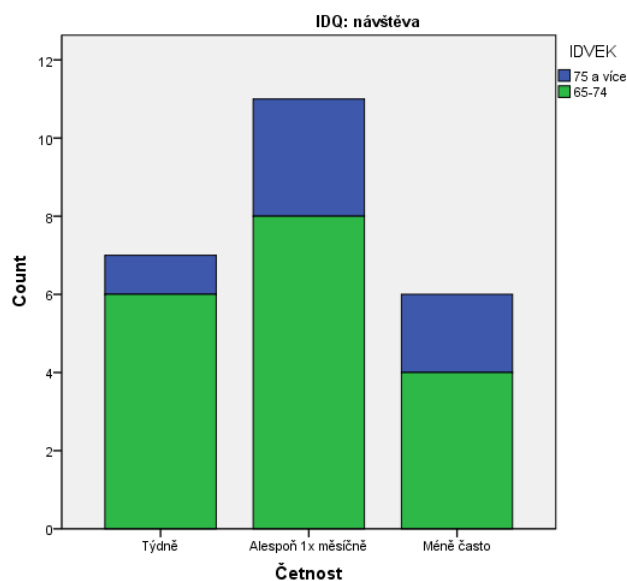

Problémy u daného místa

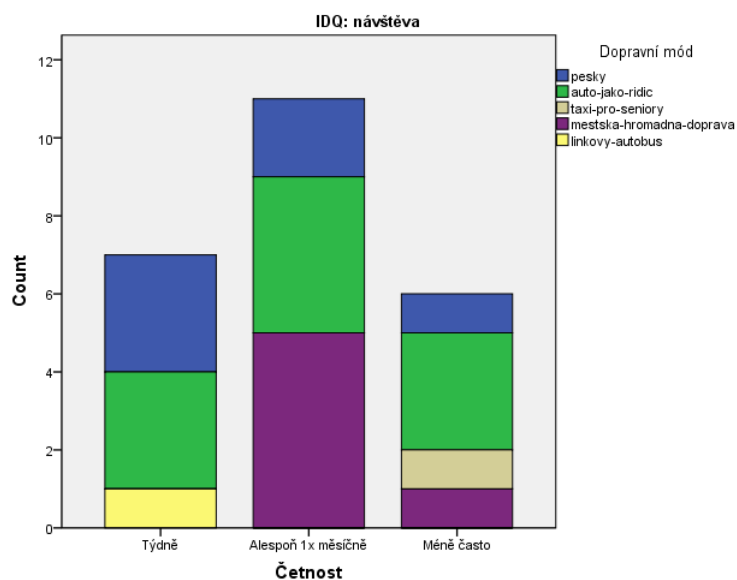
- bariery při vstupu ano
- Malá frekvence bezbariérových spojů, vysoké schody v tramvajích a autobusech, nedostatek levného občerstvení
- Schodiště bez výtahu, není přístup pro vozíčkáře

Výsledky pro místa, kam chodíte na návštěvy

Jak často místo navštěvují:

Jakým způsobem se na místo dostanu?

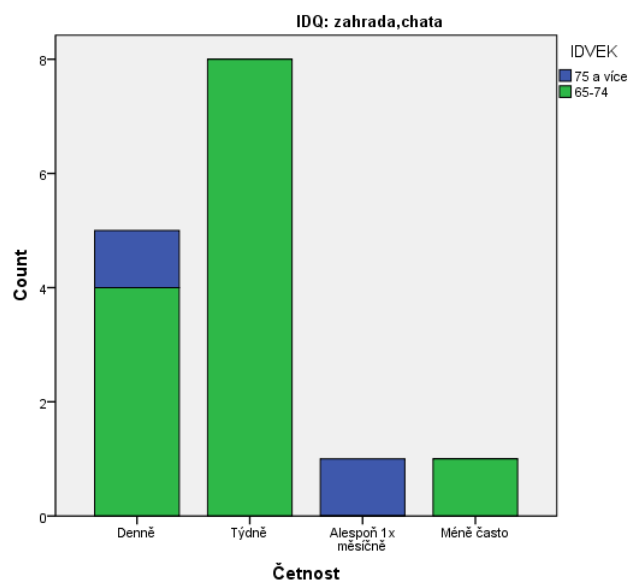

Problémy u daného místa

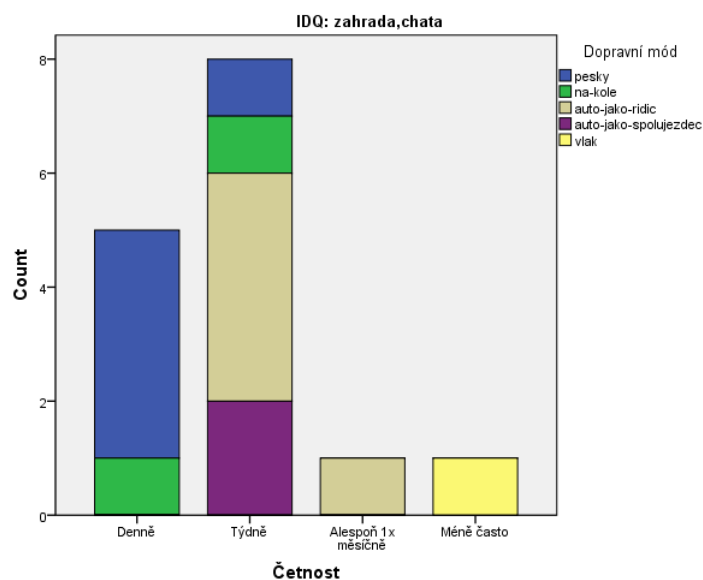
- dům je téměř bezbariérový
- Jezdím za kamarádkou, žádné problémy nejsou
- Malá frekvence spojů o víkendu, nutnost přestupování.

Výsledky pro zahrady či chaty

Jak často místo navštěvují:

Jakým způsobem se na místo dostanu?

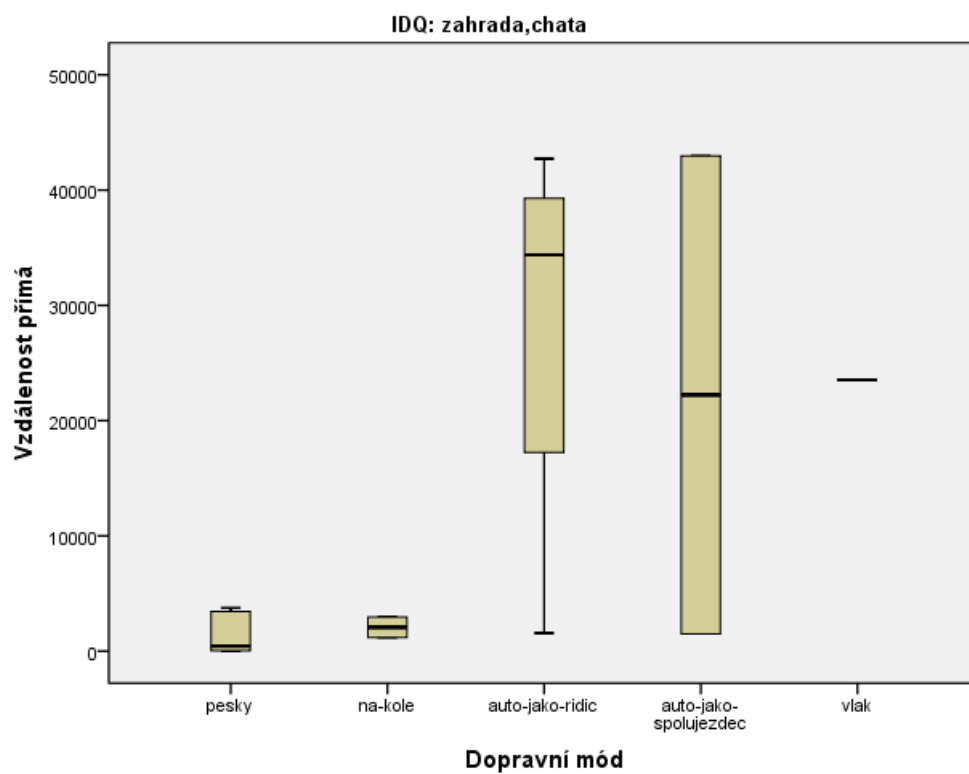
Jak je to daleko:

Case Processing Summary^a

Dopravní mód		Cases	
		Total	
		N	Percent
Vzdálenost přímá	pesky	5	100,0%
	na-kole	2	100,0%
	auto-jako-ridic	5	100,0%

auto-jako-spolujezdec	2	100,0%
vlak	1	100,0%

a. IDQ = zahrada,chata

Problémy u daného místa

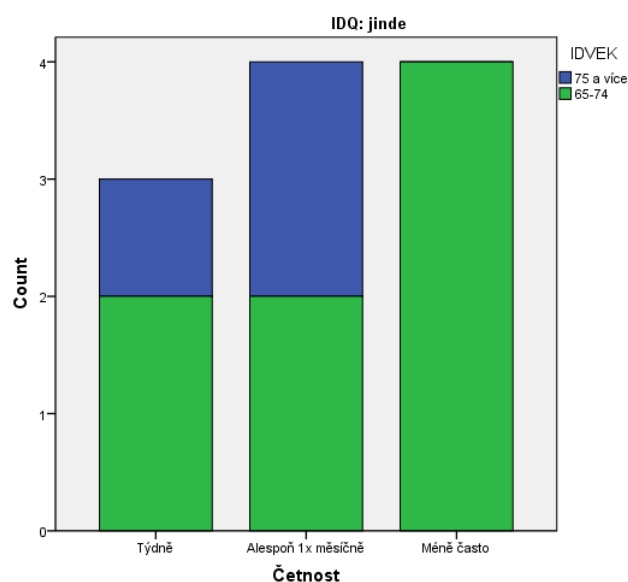
- 30 km od Poruby, bariéry nejsou (719)
- trávím tam většinou prázdniny (815)

Výsledky pro jiná místo, které navštěvujete

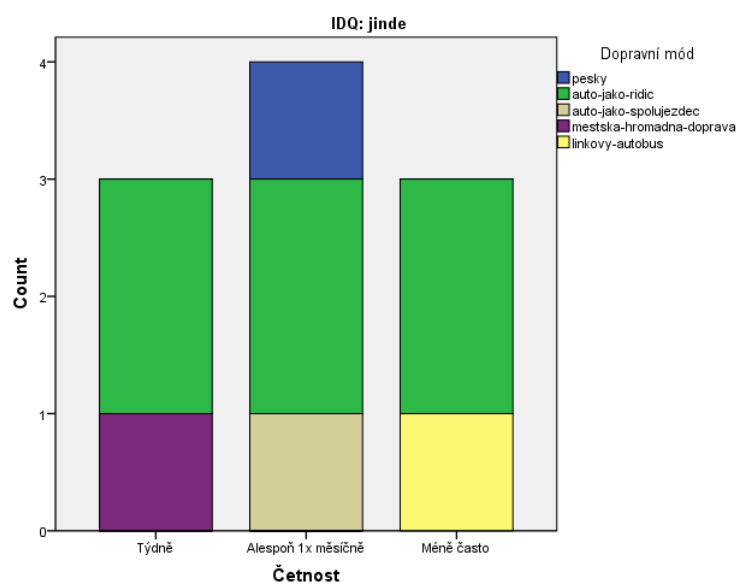
(QM_popismista)

QM_popismista			
IDQA	mode	popismista	popup_deta
354	auto-jako-ridic	hřbitov	nic
275	auto-jako-ridic	Seč, okr. Chrudim	-
129	auto-jako-ridic	Rodinný dům	Návštěva příbuzných
128	auto-jako-ridic	Rodinný dům	Návštěva příbuzných
256	auto-jako-spolujezdec	bydlí zde příbuzní	ne
427	linkovy-autobus	Bílovec	Malá frekvence spojů o víkendu.
394	pesky	cyklostezka	ne

Jak často místo navštěvují:

Jakým způsobem se na místo dostanu?

Problémy u daného místa

- Malá frekvence spojů o víkendu.
- Návštěva příbuzných 2x

Chcete něco k tomuto místu poznamenat (např. bariéry na vstupu)?

Problémy u daného místa (už je zkopírováno na jednotlivých typech cílů)

Q QM_popismista

4:

- při vstupu do prodejny je dosti vysoký schod
- Rozbité schody, listí, větve stromů

7:

- bezbarierový přístup
- Na PL má rekonstruovanou ordinaci a v této době COVID-19 je nutné se telefonicky se objednat. Dávám její zprávy na web družstva, takže jsem dobře informována.

9:

- Bankomat je v Albertu, takže blízko bydliště.
- Je moc nízko a svítí na něj slunce, takže je tam špatně vidět a létě pálí.

10:

- Málo bezbariérových spojů, vysoké schody v tramvajích a autobusech.

11:

- Problematický vstup do vyšších pater
- Schody

12:

- Halda Hrabůvka
- hezky upravený
- Málo bezbariérových spojů, vysoké schody v tramvajích a autobusech, malá frekvence spojů o víkendu.
- Ten nový parčík se teprve bude otevírat v nejkratší době. Budě moc pěkný. Ale my máme za domem kus zelené plochy se stromy, bydlí se tady fajn již 58 let. Jistě na začátku to bylo samé bahno, ale z toho jsme vyrostli jak my, tak děti i

13:

- Malá frekvence bezbariérových spojů, vysoké schody v tramvajích a autobusech, nedostatek levného občerstvení
- Schodiště bez výtahu, není přístup pro vozíčkáře

14:

- dům je téměř bezbariérový
- Jezdím za kamarádkou, žádné problémy nejsou
- Malá frekvence spojů o víkendu, nutnost přestupování.

15:

- 30 km od Poruby, bariéry nejsou
- trávím tam většinou prázdniny

16:

- Malá frekvence spojů o víkendu.
- Návštěva příbuzných 2x

Finální komentáře k dotazníku

Osoba, 65_74, ostrava, nezadal přibližné bydliště:

Ostrava-Poruba je krásné město,zeleň,lavičky a vybudování nových míst k parkování aut.

Osoba, 75+, bydlí v Ostravě-Zábřehu: Rozbité chodníky, které nejsou na hlavní trase města,

Osoba, 75+, bydlí ve Slezské Ostravě: Špatně vymyšlený dotazník,nemohu ukázat místo.které na mapě není. Nelíbí se mi to.

Doporučená literatura

Griffin, A. L., & Mcquoid, J. (2012). At the intersection of maps and emotion: The challenge of spatially representing experience. *Kartographische Nachrichten*, 62(6), 291–299.

Pánek J. (2019) Mapping citizens' emotions: participatory planning support system in Olomouc, Czech Republic, *Journal of Maps*, 15:1, 8-12, DOI: 10.1080/17445647.2018.1546624

Pánek J., Barvíř R., Koníček J., Brhlík M. (2021): The emotional map of Prague –data on what locals think about the Czech capital? *Data in Brief*. 39:107649. DOI 10.1016/j.dib.2021.107649

Příloha 1 Obsah dotazníku

Úvodní text:

V rámci projektu GAČR 21-22276S „Modelování dostupnosti pro seniory, percepce dostupnosti a determinanty jejich prostorové mobility“ zjišťujeme, kam senioři chodí a jezdí. Jedním z takových nástrojů je mapa mobility.

Více o projektu je možné se dozvědět na adrese: <https://geoinformatika-1.vsb.cz/senior-dostupnost>

Výsledky budou využity i v praktické rovině předáním zástupcům samosprávy. Přispějte do našeho mapování, ať už jste či nejste senior či seniorka. Můžete popsat nebo tlumočit pocity druhé osoby, nejen sebe.

Co vás čeká? Nejdříve odpovíte na 2 úvodní otázky, následně v mapovém okně zadáváte místa, kam chodíte nebo jezdíte a můžete k nim doplnit jak často a jakým způsobem. Kromě úvodních dvou otázek jsou všechny ostatní nepovinné.

Vstupní otázky:

1. Popisujete pocity svoje nebo jiné osoby? Všechny další výpovědi se budou vztahovat k této osobě.

Možnosti:

- moje pocity
- jiná osoba

2. Jaký je věk osoby?

Možnosti:

- 75 a více
- 65-74
- 55-64
- 25-54
- do 25

3. Pokud jste již měl rozhovor s námi nebo dotazník, napište jeho číslo

4. Vyberte území, kde chcete začít hodnotit:

Seznam obcí, ze kterých vybere 1. Podle toho zoom v následujícím mapovém okně.

Práce v mapovém okně:

1. Zadejte přibližnou oblast bydliště
2. Zadejte přibližné místo vašeho pracoviště, pokud někde pracujete
3. Zadejte přibližnou polohu obchodu s potravinami či smíšeným zbožím, který využíváte
4. Zadejte přibližnou polohu lékárny, kterou využíváte
5. Zadejte přibližnou polohu pošty, kterou využíváte
6. Zadejte přibližnou polohu ordinace praktického lékaře, kterou využíváte
7. Zadejte přibližnou polohu supermarketu (velký nákup), který využíváte
8. Zadejte přibližnou polohu bankomatu, který využíváte

9. Zadejte místo bohoslužeb, které navštěvujete
10. Zadejte přibližnou polohu služeb, které využíváte
11. Označte park či jiné místo oddechu, které využíváte
12. Zadejte přibližnou polohu restauračního zařízení, kam někdy chodíte na jídlo či pití
13. Zadejte přibližné místo, kam chodíte na návštěvy
14. Zadejte přibližné místo, kam chodíte na zahradu či chatu
15. Zadejte jiné místo, které navštěvujete(o jaké místo jde)

Pro každé zadané místo (mimo přibližného bydliště) se následně otevře nabídka pro upřesnění zadaného místa:

Jak často místo navštěvují:

- Denně
- Týdně
- Alespoň 1x měsíčně
- Méně často
- Nikdy

Jakým způsobem se na místo dostanu?

- Pěšky
- Na kole
- Auto jako řidič
- Auto jako spolujezdec
- Taxi pro seniory
- motorka
- městská hromadná doprava
- linkový autobus
- vlak
- kombinace veřejné dopravy
- Jiné.....

Chcete něco k tomuto místu poznamenat (např. bariéry na vstupu)?

Konec dotazníku:

Výsledky dotazníkového šetření budou zveřejněny a průběžně aktualizovány od dubna 2022 na stránce <https://geoinformatika-1.vsb.cz/senior-dostupnost>.

Chcete nám napsat komentář?